

Šuma Jelak – Tapija

Piše: Admir Idrizi

Jelova šuma "Jelak" nalazi se u ataru sela Kruševo na putu prema Restelici.

Šuma je u vlasništvu sela bila kratkog daha, sve do 1945.godine, kada na vlast dolazi Komunistička partija, koja oduzima privatna imanja. Meštani su pokušali da zadrže šumu podelom na nekoliko privatnih parcela, međutim, od toga se odustalo jer su pojedina domaćinstva pokušali da svoje parcele prodaju. Nakon devedeset godina, kada su se zakoni i države promenile, treba sagledati kako se tapija može koristiti pravno i da li je moguće da se šuma "vrati" selu Kruševo.

Od decembra 2012. godine veći dio Gore je pripojen Nacionalnom parku Šara. Nacionalni Park Šara sada obuhvata površinu od 53.469 ha i prostire se na teritorijama opština: Kačanik, Štrpce, Suvareka, Prizren i Dragaš, granice su utvrđene zakonom koji je donijela Skupština Kosova, 13. decembra 2012. godine (ZAKON O NACIONALNOM PARKU "ŠARA" - Zakon br. 04/L-087). I šuma "Jelak" je pripojena Nacionalnom Parku Šara.

Organizovanost i odlučnost meštana da sačuvaju šumu, ogledala se u organizovanom čuvanju šume (koldžije) i ograničenju eksploatacije šume, tako što su jednu jelu delili na dva domaćinstva za jednu zimsku sezonu. U slučaju krađe, sprovodile su se rigorozne mere. Čuvari šume (koldžije) nailazili su na mnogobrojne probleme sa meštanima susednih sela sa kojima se Kruševo katastarski graničilo, Restelica i Šišteec.

Kopiju tapije o Ubaštinjenju šume "Jelak" poseduje Mehmed Toro. Originalna tapija je izgubljena, možda se može pronaći u nekom arhivu.

Tapija je pisana ćirilničnim pismom na četiri papira fotmata A3, pisačom mašinom i ručno. Pojedini potpisi meštana Kruševa i Restelice pored ćirilice potpisani su i arebicom.

Na prvom papiru ispisanom pisačom mašinom, u donjem desnom uglu stoji i pečat opštine Kruševske, sreza Gorskog.

Drugi papir je pisan ručno, kao zapisnik o granicama šume "Jelak".

Na trećem papiru u donjem delu su vidljivi pečati Suda Opštine Kruševske, kao i potpis i pečat načelnika Sreza Gorskog u Vranište. Kao i pet taksene marke od po 10 dinara.

Datum: 22.11.1929.godine

Na poslednjem četvrtom papiru je taksena marka od 20 dinara i u donjem delu pečat Suda u Prizrenu kao i potpis predsednika Suda.

Datum: 15.10.1930.godine

TAPIJA

Niže izloženo imanje – šuma prava je i isključiva svojina sela KRUŠEVA (Opština Kruševska, srez Gorski) a na osnovu rešenja Ministarstva Šuma i Ruda br. 29026 od 17. Jula 1928.godine. Šuma se ova zove JELAK.

Imanje – šuma je ova u površini od 125 hektara a ista se nalazi u ataru Opštine Kruševske, sreza Gorskog.

Graniči se i meri:

Sa istoka između Orlovog kamena i potoka Barbula do utrine Opštine Kruševske 1120 – hiljadu sto dvadeset metara;

Sa zapada između Kadijinog kamena i potoka Kodrešice do imanja i to njive Abedin Mustafe, livade Aljuša Bekteša, njive Aljuša Bekteša, livade Muharema Mustafe, livade Abedina Mustafe i njive Ekrema Tahira – svih iz Kruševa, 1980 – hiljadu devet stotina osamdeset metara;

Sa severa između odnosno do potoka Barbula, utrine Opštine Kruševske i livade Alimana Mustafe iz Kruševa, 680 – šest stotina osamdeset metara i

Sa juga između Orlovog Kamena i Kadijinog Kamena do šume Opštine Resteličke, 1210 – hiljadu dve stotine deset metara.

18 Novembar 1929.godine

KRUŠEVO

SOPSTVENIK,

Za selo Kruševo, Opštine Kruševske, sreza Gorskog; punomoćnik sela Kruševo po punomoćstvu potvrđenom kod načelnika Sreza Gorskog br. 6622 od 2 Oktobra 1928 godine,

Dalif Šerif (svojeručni potpis)
iz sela Kruševa

Graničari:

Bili smo prisutni premeru i od našeg imanja gornom merom nije ništa zauzeto.

Graničari:

Ekrem Tahir

Alima Mustafa

Za opštinu Resteličku

kmet Restelice

(potpis arebicom) Asan Batijar

Za svojinu ovih imanja da je ono sela Kruševa, za tačnu meru Odbornici sela Kruševo

(potpis arebicom) Izet Hamza

Asan Abedin

Da je imanje u ovoj tapiji opisano prava i isključiva svojina seljana sela Kruševa, koje imanje selo Kruševa, po pravu nasleđa od svojih dedova i pradedova bez ikakvih drugih zadrugara. Sme sničara uživaju i pretežavaju da se isto nalazi u Državini sopstvenosti sela Kruševa više od 24 dvadeset i četiri godine ; Da za isto imanje niskim u parnici ne postoji; Da je isto imanje na licu mesta u prisustvu sviju potpisanih, graničara i suseda od strane potpisanih predsednika opštine Mehmeda Hebila i pisara Berzata Mehmeda tačno pravilnim metrom premerena; da svojom granicom „merom“ nije zauzeto ništa od imanja svojih suseda i da ovom merom i granicom nije zauzeto ništa od zemlje državne, opšte narodne, seoske, manastirske „fakufske zemlje“ . Osnuje se Sud na licu

mesta kao i o tačnoj meri lično uvereno; Da je imanje opisanoj u ovoj tapiji na koje se Selo Kruševo preko svog kmeta i punomoćnika Dalifa Šerifa baštini udaljeno od Državne šume i Zemlje više od 2000 metara; Da je u tapiji ovoj opisano zemljište i šuma na koje se selo Kruševo razilazi zaista je to isto zemljište na koje se Država odrekla pravosložne priznavajući pravo svojine selu Kruševu objavljen u G. Ministra Šuma i ruda od 17 jula 1928 god. br. 29026. Kao što znamo ovo imanje nema niko drugi prava, niko ko ima prava udovičkog uživanja, ni devojačke spreme ni udomljenja; Pa kako niko drugi na opisano imanje i šumu u ovoj tapiji nema prava i da je isto svojina sela Kruševa; Sud opštine Kruševačke a na osnovu (nejasan rukopis.....)

Dve taksene marke od 10 dinara
Pečat Kralj SUD OPŠTINE KRUŠEVAČKE
Srez Gorski

Presednik Suda
Memed Hebilj
U Kruševu

Br. 349

(potpis arebicom) Idriz Muarem

22. Novembar 1929.

(potpis arebicom) Mustafa Osman

Da je g. Dalip Šerif punomoćnik i kmet sela kao i istinitost potpisa i pečata suda opštine Kruševačke, po naplati takse, po T.br. 43. i 78. Zak. o taksama tvrdi:

Br. 8952

Načelnik sreza

23. Nov. 1929.god

potpis

Vranište

Da je imanje u ovoj tapiji – baštinskoj prava svojina seljana sela Kruševa, sreza Gorskog; Prizrenski Prvostepeni Sud na osnovu predanih potvrda opštinske i policijske vlasti, zakona davnih rešenja od 16-IV-1850. g No. 581. 13-VII-1850.g No.1157. raspisa Ministra Pravde od 2-XI-1862.g Br.5322. od 12-II-1883.g No.745. i 211 građ.zakona tvrdi po naplati takse iz t.br.169. zak.o tak. u din. 20-, koja je utisnuta i propisno poništena na originalnoj tapiji.

Br. 18292

Pečat

Predsednik Suda:

15. Oktobra 1930.g

(potpis)

Prizren

ЗА УБАШТИЊЕЊЕ

ТАПИЈА

Ниже изложено имање-шума права је и искључива својина села КРУШЕВА (Општина Крушевска, срез Горски) а на основу решења Министарства Шума и Руда бр. 29026 од 17 Јула 1928 године. Шума се ова зона Ј Е Л А К.

Имање-шума је ова у површини од 125 хектара а иста се налази у атару Општине Крушевске, среза Горског.

Граници се и мери:

Са истока између Орловог камена и потока Барбула до утрине Општине Крушевске 1120-хиљаду сто двадесет метара.

Са запада између Кадијиног камена и потока Колешице до имања и то живе Абдин Мустафе, ливаде Абуша Бектеша, живе Абуша Бектеша, ливаде Мухарема Мустафе, ливаде Абдлина Мустафе и живе Мерема. Такира свих из Крушева 1980-хиљаду девет стотина осамдесет метара.

Са севера између односно до потока Барбула, утрине Општине Крушевске и ливаде Алимана Мустафе из Крушева 680-шест стотина осамдесет метара и

Са југа између Орловог Камена и Кадијиног Камена до шуме Општине Рестеличке 1210-хиљаду две стотине десет метар

18 Новембра 1929 године

К Р У Ш Е В О

СОПСТВЕНИК,

За село Крушево, Општине Крушевске, среза Горског; пуномоћник села Крушева по пуномоћству потврђеном код начелника Среза Горског бр. 6622 од 2 Октобра 1928 године,

Залиф Шерифо
из села Крушева

Граничари:

Били смо присужили мерињу и из
мерити имања Бурџом и мером
ице имања Зарџом:

Зорџини сино Бурџом, Мером
ице имања Зарџом
ице имања Зарџом
ице имања Зарџом

Алија Бектеша, Абуша Бектеша
Мухарем Мустафа

Одобрено мерињ и за утрину
ице имања Крушевске и за следеће
ице имања Крушевске и за следеће

Мини Себид
ице имања Крушевске

иста као и онако иеру мило уверено. Да је
 иста онако иеру мило на кује се село Крушевско
 прво село мило и знаменитица Далин Шерифа
 башинио изабави од државне шуме и земље вине
 од ДМ мило. Да је у мило ову онако земљице
 ишину на кује мило Крушевско башинио Зависно од
 исто Зависно на кује државна одрекла правоство
 јило пренаврати право својине село Крушевско
 мило и Шерифа Шума и рудно од 17 јуна 1928
 од 29026. мило и државна мило нема нико
 други право мило на мило право удовица
 удовица, ни деваке мило ни удовица, на
 како нико други на мило мило и шину ову
 мило нема право и да је мило својина село
 Крушевско. Ова мило Крушевско се на
 мило државне мило у Крушевско мило
 од 349 и др државне мило 3 и 4 која је мило
 мило мило и мило мило мило.

Председ Суде
 Мило Мило

Крушевско

Марко Мило
 Мило Мило

КРАЉ.

СВИ СВИДЕЦИ

Срез Спреза, 1349.

Бр. 22. Новембар 1929.

у Крушевско

Зависно од

Бернард Мило

Крушевско, којег ова власт лично познаје, по мило ову мило на потврду,
 као и истина потписа и печата суда ош мило мило мило, по наплати
 таксе, мило по Т.Бр:43 и 78. Вак о таксама, мило:

Бр: 8952.
23. Нов. 1929.

Начел. Спреза,

Браниште.

[Handwritten signature]

За њу имање у овој патрији - даштин-
ској гради чојној, кавања сѣра Кривичка,
сѣза Горскот - турскоју флорентинској Оу-
но, основну предлагу подвуга администресе и
полицејске власти, законъ габникъ реиенанъ
16-IV-1850 г. б. № 581, 18-III-1850 г. б. № 1157, раеиенанъ
Киниенко Трабже оу 2-XI-1865 г. ф. бр. 5322, оу
12-V-1883 г. № 745 и б. II проф. зар, кривична по-
наплати шаре из т. др. 109 зар. о шаре и гин.
20-, која је ушлеиуиуа и проиуенанъ поиниуиуа
на предлагуиуакој патрији.

бр. 18292
15. октобра 1930 г.

Претседник Оу-
А. Милиуиуа

Кривична

книт. Др. Др. Др.
Српски

Уставни Суд
Београд

Уставни Суд
Београд